

Novine prihajajo vsako nedeljo. Cena: doma na sküpní naslov 25 D., na posameznoga 30 D., v Ameriko štiri dolare. Amerikanci dobijo za to ceno brezplačno i Marijin List pa Kalendar Srca Jezušovoga, domači naročniki pa kalendar za polovično ceno. Naročajo i plačajo se na upravníštvi v Crenšovcih, Prekmurje. Uredništvo je v M. Soboti.

Izdajateo: Klekl Jožef, vp. pleb. nar. poslanec.

NOVINE

Glasilo Slovenske krajine

Oglase sprejema uredništvo, upravništvo i tiskarna. Cena oglasov: cm² 75 par; 1/4 strani dobi 20%, 1/2 strani 25% i cela stran 30% popüsta za edno objavo. Cena malih oglasov je: do dvajsetipét reči 5 Din, više od vsake reči pol D. Med tekstem cm² 1.50 D., v »Poslanom« 2.50 D. Takso za oglase plača uprava i da za vse oglase od 5% do 50% popüsta.

Rokopisi se ne vračajo.

Vsi svéci.

Tak lepi so svetki naše sve-te Matercerkvi! V tistom časi je obslužavlemo, kda natura sama podigavle naša srca k tistoj misli, štera je duša svétka. Tužna je jesen; listje žuto gračüje pa kaple z drevja, kmične meglé se vlačijo nad goščami pa njivami. Dešč ide, mraz se približavle. Polodelavci so spravili zadnje letne pridelke: krumpel, kukorico, repó so spomikali, bratva je minola, sad je pobrani. Mlada setva čaka, da jo pokrije prvi sneg. Lüdje se zdržavlejo domá, vse je nej več tak živo, kak je v leti bilo. Ceste so blatne, tú pa tam škriplejo včasi kakša kola k mlini.

Vse to, kak da bi naše misli pa naše duše obrnole od zemelskoga k večnomi, s toga sveta na ov svet, Kmičen pa hladen čas nas pripravla na lepi svetek Vsej svecov. Vsej svéci! Golo drevje žalostno stoji po škegnjá, oblačno nebo, zeléni venci z belimi tožami po križaj i grobaj. Te den je, kak da bi kmet po dokončanom letnom deli skleno svoje roké, povzdigno svoje srce k Bogi i vsem svecom njegovim pa se zahvalo za žetvo, za ves pov, za bratvo, za življenje svoje in svoji domači. Gda se spomenémo s tisti, ki so že v občinstvi svecov, te so naše misli blüzi pri tistoj, šteri so občinstvi z nami, z vojsküvajočov Maticerkvijov, — spomnimo se vórni duš purgatoriumski. Gda odvečera na cintor idemo, pa nam je nekak tesno pri srci, te za nje molimo. Na večar pa hodimo v cerkev pa okoli nje, srčno se z Bogom pogovarjamo pa se molimo k njemi, da bi njim že skoro dopüsto, ka bi ga od obličja do obličja gledali. Na te večer nam pride molitev sama od sebe iz srca, kak malo kda. Vej smo pa občinstvi zdrüženi z našimi dragimi, štere smo na sveti tak ljubili. O, ne je krščenik, što pozabi na drage svoje na onom svejti, što te večer pa na dušni den posebno vrejlo ne moli za nje. Naše lüstvo svetij dušni den, pa s tem pokaže svojo lübezen i pravo pobožnost do svoji pokojni.

Po vsej cintoraj zagorijo sveče na večer Vsej svecov z ednoga brega se vidijo na drügoga. Skrivnostno je te na cintori pa v cerkvi; čütimo: s pokojnimi dušami smo bratje, potniki k Kristusi, večnomi Krali. Bg.

— Küpüjte srečke za loterijo Martinišča.

Dühovnik i politika.

Na naš članek „Zanimiva pravda“ kde smo dokazali z obsodbov püšpeka i svetnoga sodnika, da je „Domovina“ resan veri nasproten list, je Domovino očividno jako dregnolo. Na vse mogoče načine se trüdi, kak bi cigana na belo oprala, pa njoj itak ne grata. Nazadnje pride takši mišmaš, da je politika nekaj, s šterim dober dühovnik ne sme meti dela i da naj se dühovnik ne meša v politiko. Stara, oglodana čunta. Tam prek že ne vüpaajo več toga praviti, ar se njim smejejo, zato so pa kušali pri nas svoje zakrpano politično blago odavati. Poglednimo, ka je na tom istine.

Naš človik pravi, da se ma vsaka mravla pravico braniti. To se pravi, da ma vse, ka je na sveti pravico se braniti pred vničenjom. Ravnotak tüdi sv. Matercerkev ma pravico do samoobrambe pred svojim sovražniki. Pa ešče več, sveta Maticerkev je ne samo za to nastavljena, da bi obstojala, nego ma pravico i dužnost od svojega nastavitela, delati, da kembole dosega svoj namen, šteroga njoj je določo Kristus sam. Vsaki stan: delavci obrtniki, industrijci i trgovci smejo braniti svoje stanovske pravice, samo katoliška Cerkev svoje nebi smela. Ali ne kaže že to mišljenje samo, da je Domovina veri nasprotna?

Što naj brani pravice Matercerkvi?

Vsaki vernik, ki nešče biti süha vejka na njenom drevi. V prvoy vrsti pa so jo dužni braniti njeni dühovniki i to dužnost njim nalaga njihovo pozvanje. Dühovnik mora biti po svojoj dušnoj vesti med prvimi, ki se borijo za versko vzgojo v šoli, ar ma cerkev do toga pravico, med prvimi, ki se bojüjejo za pravice cerkvi, da nastavlja verska društva, v šteri vzgaja vernike za nebesa i da v te namen vrejüje svojo božo službo, itd. Lepi dühovnik, lepi pastir bi bio tisti dühovnik, ki bi bežao, kda bi trbelo braniti pravice sv. Matercerkvi. Ali ne valajo ravno tü Kristusove reči: »Najemnik pa i što je ne pastir, šteroga neso ovce, vidi vuka priti i zapüsti ovce i beži, i vuk trga i razganja ovce.« (Jan. 10. 12.)

Kde naj dühovnik brani pravice sv. Matercerkvi?

Pred vsem v cerkvi, kde mora vernike opominati, da so tüdi oni po svojoj dušnoj vesti dužni braniti pravice svoje dobre Matere, da njim dušna vest prepovedavle dati politično ob-

last takšim v roke, ki ci z njov kratili pravice Cerkvi, ali jo naravnoč preganjali. (Tü naj Domovina svojo vest opita od kancelparagrafa). Ali pa zvüna cerkvi ne smejo se braniti pravice cerkvene? Tüdi. I to tam, kde sovražnik proti z nevarščinov. Nasprotniki sv. Matercerkvi pa so njoj napovedali boj ravno na političnom poli, zato ga mora tüdi tam bojüvati. Ali pa naj tüdi na političnom poli dühovnik brani cerkvene pravice? Zakoj pa ne? Istina, či se najdejo svetni ljudje, ki majo za to sposobnosti i dobro volo, naj stojijo oni v politiki na prvom mesti, vendar pa tüdi tü mora dühovnik po svojoj moči braniti pravice vsakoga i tüdi cerkvene. Ma teda pravico voliti i s cerkvenim dovolenjom tüdi zvoljeni biti. Dühovnik politik, naj zagovarja v državnoj zbornici pravice Matercerkvi po svojoj dužnosti i tüdi pravice ljudstva to pa

iz ljübezni do naroda.

Kristus je ne samo včio v svojem zemelskom življenji i nastavlao sv. Matercerkev, nego je tüdi lačne hrano, ar se njemi milila vnožina, brano je preganjane. Ali je ne tüdi za dühovnika primerno, či zagovarja pravice ljudstva i da se z vsemi močmi bojüje proti krivici? — Se bojüje tam, kde se ravno ta krivica godi, pravzaprav, kde se toj krivici zmore priti do živoga? I v tom pogledi so dühovniki s svojimi svetnimi somišljeniki napravili dela, štera de zgodovina pisala z zlatimi literami. Imen dühovnikov, ki so z cerkvenim dovolenjom delali politiko, se nam nikdar nede trbelo sramüvati.

Kak naj se vrši te boj?

Očivesno je, da či šče dühovnik biti politični poslanec, ar nasprotnik tam napovedavle boj, mora iti med narod i povedati ljudem, ka šče na političnom poli dosegnoti i kak šče tam delati, na kratko mora ljudem povedati svoj program. To se pa brez agitacije nemre zvršiti, zato sme agitirati. Tüdi drügi dühovniki, ki so ne po pozvanji politiki, njemi bodo pomagali, ar so dužni skrbeti, da politične oblasti naj ne dobijo tisti v roke, ki bi jo po splošnom osvedočenji rabili proti Matercerkvi i pravicam ljudstva, posebno pa či püšpecje povejo, da politika edne ali drüge stranke krati goripovedane cerkvene i ljudske pravice. Ar se pa velki deo političnoga boja vrši tüdi po listaj i novinaj, zato sme dühovnik pisati novine i tam dela za dobro i pravično stvar.

Telko za spametne ljudí.

Da je Domovina med tistimi listi, ki so veri nasprotni, to je sodba poleg cerkvene oblasfi tüdi nekoga drügoga, ki vsakojakči bole zna presoditi istinitost dokazov kak pa dopisnik Domovine. Kak pa blati dühovniški stan, gvüšno z namenom, škoditi veri, se lahko vsaki osvedoči, či prečte prismojeno pismo itaki za člankom, na šteroga odgovarjamo. Tüdi tü se kaže hüdobija Domovine, ar piše „Vsakši dober katoličanec zna, ka je za dühovnika ne lepo, ka se on v politiko meša“. Tü Domovina pravi, da je dühovnik nekaj zvišenoga i se naj ne maže s politikov, včasi za tem pa ošpota dühovniški stan na najgriši način.

Da ma dopisnikar z nami prekmurskimi slovenci ravno telko vküpnoga, kak ogen z vodov, to kaže njegov jezik. To naj bi bilo naše narečje? — Proti tomi vsak zaveden Prekmurec protestira! To je ne naš jezik to je „čežajna“, štero pa indri jejo ne pri nas.

† FOKY ALADAR

d.-lendavski kaplan so mrtvi.

Kak rezki jesenski veter, ki prinaša zimo i smrt, se je v petek zadvečara po celoj Slov. Krajini razneseo glas, da so č. g. Foky Aladár, kaplan v Dolnoj Lendavi mrlí. Rojeni so bili 14. julija 1894. v Köszegi na Vogrskom. V mešnika pa so bili posvečeni 26. novembra 1916. Teda ešče komaj 10 let dühovnik. Što ji je od bliže poznao, zna da so bili pokojni po zdravji toti bole slabotni, vendar vsikdar zadovolni i puni veselja do dela. Vsikdar i povsed pa so iskali najprvo zveličanje duš. V tom pogledi so meli pred sebov vno-go lepi načrtov, pa boža Previdnost ji je pozvala k sebi po zasluženi najem. Posebno pa so pokojni ljubili lepoto hiže bože.

Izredno sotüdi ljubili cerkveno popevanje. Kda so v Lendavi zgübili organista so oni sami orgolali i vodili cerkveno popevanje. Not so ne poznali, note je nadomestüvao njihov izreden poslüh. Či so kder kakšo pesem čüli, so jo znali itaki na pamet orgolati i popevati. Posebnost njihovi popevk pa je bila nežnost i miloba. Vsaka je zvirala z njihove mehke i pobožne duše, zato je zbüdila v srci poslühalca vdanost do Boga i tolažbo.

Tak ji je v sredini največšega dela napadno nevaren beteg. Pri svojoj trüda punoj službi so

se sprehladili i so se njim plüča zvitžgala. Betegi, šteri je jako močno nastopo, je naskori podleglo rahlo zdravje mladoga dihovnika i v petek predpoldne so v Gosposi mirno zaspali.

Zapüstili ste nas, dragi Oča! Za Vaše delo Vam je zahvalno ljudstvo: Bog Vam naj povrne z večnim veseljem, kde bode lahko nadaljavao svoje mile pesmi — Bogi v hvalo. Počivajte v miri, blagi gospod!

NEDELA.

po risalaj 23. evangelij sv. Mataja v 9. poglavji od 18. do 26. vrste. Jezus pa se je obrno i kda jo je vido je pravo: „Zavüpañ hči, tvoja vera te je ozdravila.“

Ženska je bila betežna, pa mela je vero i je bila ozdravljena. Tüdi dendenešnji svet je betežen, betežen ne samo telovno, nego dosta bole düševno. Vnogo je med ljudstvom razširjeni grehov i lagojine, štero se z življenjom pravoga krščenika nikak nemre spraviti v red, štero nikak ne odgovarja božim i cerkvenim zapovidam. I ka je tomi zrok? Mi ljudje radi iščemo zroke, iščemo dostokrat tam, kde tej v istini nega. Stari pravijo, da je to zavolo mlačnosti mladine i mogoče majo prav, pali drügi pravijo, da je tomi kriva vojna itd. Je že mogoče, da so te ali ovi zroki krivi denešnje zblodjenosti, nego takši zgovori so navadno slepilo samoga sebe i pri tom ne premislimo, ali pravzaprav neščemo premisliti, da smo toga vsaki po svoje krivi tüdi mi, krivi z našov verskov mlačnostjov. Ali je ne tak, ali ne postanjuje že pri neštarni vera nekaj vsakdanešnjega, da ne pravimo, da je nevera začnola svoje roke stegivati tüdi po naši vesnicaj po naši kmetski hišaj. Prinašajo jo pa različni veri nasproti listi i spisi. Zato pa je potrebno, da si tü pa tam pozovemo v spomin navuk sv. Materecerkvi i reči sv. pisma.

Sv. pismo pa pravi, da mi Boga moremo spoznati že tüdi s svojim razumom. „Ka je na Bogi nevidnoga je po stvarjenji sveta v stvorjeni dugovänjaj za spoznati i je vidno, njegova večna zmožnost i božanstvo“ (Rim. 1, 20.) Predvsem se moramo pitati odked je svet. Ali se je sam napravo ali pa je stvorjeni? Med priprostim ljudstvom žive prislovica, štera pa ma v sebi dosta istine. To je tisto, kda se eden ovoga pitata: ka je bilo prle, kokoš ali jajce? Či je kokoš najprle znesle jajce, potom nastane pitanje: odked pa je ta prva kokoš? Da bi se sama napravila to misel nam brani zdrav razum. Isto moramo priznati, či pravimo, da je prle bilo jajce. Što pa je jajce napravilo? Tüdi se je ne samo. Ne preostane teda nikaj drügoga za zdrav razum kak edno, da s poniznostjov pripoznamo, da je v začetki nekaj morao svet stvoriti i te nekaj je ne nihče drügi kak sam Bog. Iz toga se vidi, da vera ne nasprotuje zdravomi razumi, nego jo tüdi razumno mišljenje podpira. Iz ničesa ne nastane nikaj, zato je tüdi svet ne postao brezi svojega zroka, brezi Stvoritelja.

Dijaško podporno društvo v M. Soboti.

Pretečeno soboto večer se je vršo v restavracijski prostoraj hotela Dobray 7. redni občni zbor Dij. podpornega društva v M. Soboti. Občnomi zbori je bio predsednik namesto betežnoga predsednika g. gim. ravnatelja njegov namestnik g. profesor Pregelj. Iz poročil posamični gg. odbornikov se lahko sprevidi, kak lepo nalogo vrši Dij. podporno društvo i kelko haska ma od njegø naše dijaštvo. Iz blagajnikovoga poročila smo zvedeli da podpira društvo letos skrbliivi, pa siromaški dijakov z rednov mesečnov podporov v celom 1150. Te broj se med letom ešče povekša, posebno, či se povekšajo društveni dohodki. Vnogo pa je tüdi skrbliivi siromaški dijakov, ki dobi ednok med šolskim letom vekšo podporo v penezaj. G. tajnik pa nam je v svojem poročili povedao, da je društvo letos posodilo okoli 800 učnih knjig dijakom, ka znese okroglo 30.000 din, šteri penezi so se tak prišparali siromaškim starišom.

Svoje dohodke ma društvo večinoma iz članarine svoji članov i darov z prijatelov dijaške mladine. Članov ma društvo 130 i to samo v M. Soboti; med njimi majo pretežno večino državni uradniki, ki so dnes vse prle kak sijajno plačani. Na vesnicaj ešče društvo nema članov.

Na občnom zbori se je največ gučalo od dijaške kühnje, štera je postanola posebno v letošnjem šolskom leti posebno važna zadeva našega sobočkega dijaštva. Zavolo pomenkanja učni prostorov se mora najmre vršiti pouk tüdi popodne tak da vnogo dijakov ne dobi do večera nikaj toploga v sebe. I da se tomi odpomore bi bila jako potrebna dijaška kühinja štera bi davala siromaškejšim dijakom brezplačno, premočnejšim pa za primerno odškodnino mali obed. Pri denešnji dohodkaj bo društvo žmetno spelalo to nujno potrebno ustanovo. Potrebno je teda, da njemi za togavolo priskočijo na pomoč vsi, ki se zavedajo, kelkoga pomena je za nas sobočka gimnazija.

V odbor so bili odebrani vsi dozdajšnji gospodje odborniki: veleindustrijec Benko, vladni tajnik dr. Bratina, davčni upraveo Gregorc, zdravnik dr. Glančnik, odvetnik dr. Škerlak i profesora Pregelj i Temply. Po društveni pravilaj je predsednik društva vsakokratni gimnazijski ravnateo.

Pismo iz Amerike.

Dragi bratje i sestre! Predvsem najlepši pozdrav vsem rojakom, s šterimi smo po, veri krvi i jeziki bratje, rojakom v državi Ilinois i širom vse Amerike! V imeni vsej Chikački združeni prekmurski društven vas pozdravljam. Vsa društva tü so se združila i to v te namen, da pripravimo edno veliko prireditiv na hasek našega prekmurskoga semenišča.

Dragi bratje i sestre! Vsaki med nami je püsto doma v svojem kraji domače: stariše, brate, sestre i rodbino. Naša sveta dužnost je, da je mi ne pozabimo. Ta naša nepozabnost se mora ravno v tom kazati, da

njim na pomoč priskočimo, kda je to potrebno. I zdaj so pomoči naši rojaki najbolje potrebni. Pripravljajo se najmre na zidanje ednoga dijaškoga semenišča, kde do se dijaki v katoličanskom dühi vzgajali za razložna svetska i dühovna pozvanja. Dragi, tüdi naši domačinov deca se bodo tüi vzgajala; mogoče vaši bratovje, vaši, bratanci naša rodbina. Kak lepa prilika, da pokažemo svojo ljübezen do nji i njim priskočimo na pomoč. Zato smo pa sklenoli, da priredimo v te namen edno prireditiv i to 7. novembra v šolskoj dvorani sv. Štefana 22. pa Lincoln st. Čisti dobiček se obrne na hasek toga semenišča. Tam bodo dijaki prosili, da nam Bog da kemveč božega blagoslova i mirü. Te pa na svidenje 7. novembra!

Zatem pozdravla odbor Združeni prekmurski društven vse naročnike Novin i Marijinoga lista i njim žele kak tüdi vsem drüгим rojakom primernoga zdravja i obilo božega blagoslova. (Škoda, da smo dobili to lepo pismo malo prekesno! Hvala za pozdrave! Uredništvo.) — Odbor za združena prekmurska društva.

Pesem svóbode.

Domovinsko sladko čüstvo
zbüja z mraka k sunci lüstvo,
tak — kak roža sprötoletna
s svojim dühom vsem prijatna...

Naj živi to drevo sveto,
štero v düšah poprijéto
sad rodi v svobodnom časi,
gda s šumenjom se oglasi...

Sunce na to drevo sija,
sunce toplo to pobija,
Ka je neprijatelj želo
da bi se naš rod razdelo...

Sunca i svobode bratje
postali so sküpnj svatje,
punijo dolino, gore
od večera tá do zore...

Ne morijo naj nam düše
mračni dnevi; nego v küše
domovinske naj pletéjo
srca naša i rastejo!...

ZLATKO POMURSKI.

GLASI.

Slovenska Krajina.

— Velke nevihte so se v nedelo plodile po celoj Slovenskoj Krajini. Včasi se je kaj malo pokazalo sunce, pa za mali čas je lejvalo kak z vedra. Namestaj je povoden prestopila brege potokov i polijala njive i travnike.

— Revizija agrarni objektov. Prvejšnje tjedne se je vršila revizija agrarni objektov (doblene grofovske zemle i travnike) v sobočkom srezi, zdaj pa se ista vrši v dolnje-lendavskom srezi. Ljudstvo žele srečen izid tej reviziji, da bi potom lahko že ednok v miri obdelavalo zemlo, i je ne bi razložni ljudje, motili i strašili.

— Kmica v Murskoj Soboti. Či ideš večer po našem varaši, čüješ da si ljudje pogovarjajo, ka pre-

zato zdaj neščejo več posvetov vüžgati, da bi se bole elektrike razveselili, kda nam zasveti. Vendar pa je ta egiptomska kmica jako nevarna. Posebno pa v Kolodvorskoj vulici je napačno. Kda večerni vlak pride, je že kmica, ka bi jo lahko sekao, posvet pa največkrat samo pri kolodvori i križopotji pri glavnoj cesti. Poleg toga pa ešče stupiči kre bolniškoga plota i küpi nakopanoga blata. Pogosci se pripeti, da što tak spadne prek šteroga stupiča, da je ne izključena kakša nesreča. Tüdi na tihinca napravi jako božen vtis, či itaki s kolodvora stopi v takšo kmico.

— Dári za Martinišče. Veleč. g. Jožef Poplatnik, župnik v Polenšaki 100 din., veleč. g. Franc Ogrizek, vp. župnik Vojnik 10 din., Görköš Štefan Lipa 100 din., Klonfar Marija iz M. Petrovec nabrala pri »Roži« 45 din., Sukič Franc nabralo v Radovcih 22 din., N. N. 20 din. Vsem naj Bog bogato poplača.

— Novi sneg. V tork zajtra se je kazalo najprle precj lepo jütro. Nato je začeo od sevra precj mrzeo veter pihati vmes pa je naletavao tüdi sneg, ki se je spremenilo v pravo snežno nevihto. Tüdi po ravnici je zapadno več prstov debeli sneg. Sneg v oktobri je pri nas že redka prikazen.

— Uradno naznanilo. Sobočko srezko poglavarstvo razglašä, da bo Francosko gen. društvo za Imigracijo od prvoga nov. t. l. naprej mesto vsaki tjedni vsakiva dva tjedna vozilo delavce na Francosko. Transporti bodo šli od 1. nov. naprej 9. i 23. nov., 7. i 28. dec., 11. i 25. jan., 8. i 22. febr. i ravnokat marca. Što šče iti na Francosko, se naj samo na te dneve glasi pri imenüvanom društvi.

— Srečke za Martinišče se dobijo po sledeči občinaj: Dokležovje: Bakan, Zver, Klemenčič, Jerič; Žižki: Žerdin Martin, Cigan M. Šolske sestre; Trnje: Horvat J., Horvat Št., Magdič Ivan; G. Bistrica: Sabo Ign., Krampač Št., Kustec Št., Perša Št., Horvat Št.; Sr. Bistrica: Cigan Ivan; D. Bistrica: Bedernjak J., Godina J.; M. Sobota: Martinišče, g. kaplan, Erdöšy, Brumen, slaščičarna Novak, Horvat Aleks., Studnička, Tajništvo SLS. Kühar, Hahn, Slov. knjigarna; Kobilje: Berden Franc; D. Lendava: Balkanj, Tkalec, Šolske sestre, Paller, trafika Sever, Rapoša Florjan; Nedelica: Denša Štefan, Kovač Jožef, Režonja Štefan, Raj Marko, Bakan Štefan; Renkocvi: Pücko Štefan, Horvat Štefan, Toplak Štefan, Koren Ivan; Turnišče: g. kaplan, Skledar Štefan, Vojkovič Jožef, Ritlop Štefan, Bakan Štefan; Gumilica: Ferenčak Jožef, Raj Jožef in Štefan, Maroša Štefan, Kolenc Ivan, Krajč Miška; Velki Dolenci; g. plivanoš; Sv. Benedikt pri g. plivanoši; Sv. Jurj pri g. kaplani; V. Polana pri g. plivanoši, g. vučitelji Tratnjeki, Kokon Ivani, Zerdin Štefani; M. Polana pri Gabor Štefani, Bedernjak Jožefi, g. vučitelji Horvati; Fükšinci pri Holsedl Jožefi.

— Vsem obrtnikom i pomočnikom. Podpisana obrtna zadruga naznanja, da Urad za pospeševanje obrti v Ljubljani namerava prirediti knjigovodski tečaj v Murski Soboti. Što se zmed obrtnikov ali pomočnikov šče včiti knjigovodstva, se naj

zglasilo pri podpisani zadrugi i tam dobi potrebne informacije. Načelnstvo obrtne zadruge v M. Soboti.

— Na Kamenščaki pri Lotmerki je mro gostilničar in posestnik g. Anton Slavič, sorodnik župnika veleč. g. I. Slaviča v Kostivnici. Pokojni si je prineso beteg iz boja i zdaj njemi je pretrgao življenje. Star je bio komaj 38 let. Delaven, goreči, pripravljen za vse dobro je bio pokojni Slavič posebno pa kak član šolskoga stolca in gasilnoga društva. Naj počivle v meri.

— Cven pri Lotmerki. Tukajšnja delavna učiteljica gdč. M. Sever, je izdala lepo voščilno knjižico: „Srce srcu govori.“ V toj knigi najde učitelstvo in tudi mladina lepe častitke za god staršem, botrom, rodbini, učitelom, nevestam, vzgojitelom pri proslavah itd. Vezana stane 15 din, mehko vezana 10 din. Naroči se pri pisateljici. Z dobičkom gospodičina pomaga svojim starišom, bratom i sestram zato knjižico ešče posebno priporočamo.

— Naznanje vsem, šteri majo srečke na odajo. Prvič to: tržte hitro naprej, dokeč kaj mate, drugič to: včasi kak eden blok (knjigico) odate, pišite nam, ka vam pošlemo druge, ar bi bila škoda za vse, či bi si ljudje želeli kupiti pa ne bi meli prilike, tretjič to: dokeč vam posebi s pismom ne damo glas tak dugo nam ne noste nazaj neodanih srečk liki samo peneze od celoga odanoga bloka.

— Novo senje v Črensovci, ki se je vršilo dne 20. oktobra je bilo v velkom številu obiskano. Živine je bilo prignano okoli 400 glav od teh se je odalo 160 glav. Od mesta je ne trbelo plačati nikomi.

— Što zadene v loteriji? Tak se zdaj vsešerom govori. Odgovor je to: Samo tisti, ki nastavi, to je, si kupi srečko. Jo že maš? Či ešče ne, ne odlašaj, ka de že prekesno. Či pa že edno maš, ti povemo, ka ne bodi s tov zodovoljen, nego kupi si jih kak največ ar vsaka ma svojo numero. Več srečk je več znaš zadeti. Ali znaš gde se dobijo? V vsakoj občini pri več hižaj. Kupi si gde ti je bliže. Ne misli, ka bi tisti, ki trži srečke znao štere numere ka zedenejo. Lejko si pa zbereš tiste numere, štere misliš ka več potegnejo. Glavno je to, ka maš srečke pa kak najprle.

— Ka je ešče pri nas nikdar ne bilo? Kak svet stoji je v našem kraji ešče nikdar ne bilo loterije. To je nekaj popolnoma novoga i zato jo pa vnogi ne poznajo. So drugi, ki tomi deli ne zavupajo, rekši, to je samo tak, ne zadene pa itak ničče ne. To je zmota, štera vnoge nazaj drži, ka si neščejo kupiti srečk. Vsaki naj zna, ka je to delo dovoljeno od ministerstva, je plačana taksa, je določen den, gda de se vleklo (žrebalo), so določeni dobitki, pri žrebanji de poleg državna oblast i vsaki, ki de meo srečke

Sreča! Naša loterija. Sreča!

Dobitki loterije za Martinišče!

Automobil (motor)
Kola
Biciklin
Singer mašin
Slamoznica
Radio
Debeli gudek
Dve ovci
Dve vreči mele
Pet debelih gosk
Tele
Kišta fig
Kišta makaronov
Zimski kaput
Preša za jaboka
Preša za grozdje
Pegla
Mašin za repo
Mašin za vlase
Plüg
Poplon
Harmonike
Citre
Polovnjak vina (300)
Pet litrov »Tokajca«
Pet litrov »Jeruzalemčana«
Stenska vöra
Tri žepne srebrne vöre
Pet parov moški štrumfov
Dva cekra za šolare
Voziček za malo dete
Dve mesingasti pipi za lagev
Tri pütre za oliv
Pet kil finih salam
Edna čokoladova torta
Zlata žepna vöra z lancekom
Celi par gvanta za svetek
Pet parov ženskih štrumflov

Deset brisač
Boks cipele
Fina britva
Fina kosa
Pet kil deteličnoga semena
Lepi ročni kufer
Vsefele pohišto
Vsefele posoda za kuhinjo
»Novine« i »M. List« za celo leto
Alfa
Tri metra drv
Lepi dugi bor
Kad za zelje
Vaga za 150 kg.
Lepi hrastov sto
Velko gledalo
Knjiga za čtenje
»Mladika« za leto
»Ave Marija« iz Amerike za celo leto
Snehinski gvant
Škarje za plot i platno
Vože za voz
Žaga i hoblič
Kotel za žganje
Nož za klanje
Več ducatov žlic, vilic i nožov
Molitvene knjige i čisla
Meter črešnjevca (graha)
Novi hrastov omar
Nahrbtnik (ruksak)
Močen roj
Mašin za gerpe (satje)
Mlade cepike
Platno za ponjavo
Perje za blazino
Tamburica
Gosli
Kanta marmelade (lekvar)

Ešče 600 drugih lepih dobitkov bo. Pašcite se!

lejko pride ta pa de vse vido. Delalo de se na odprtom. Na vsakoj srečki je to napisano. Pogledj či maš srečko.

Država.

— Avstrija išče pot do morja. Po vojski sta Avstrija pa Vogrska odrezanivi deleč od morja. Zato zdaj obe iščeta, kak bi smeli meti zvezo z morjom. To je pa inači ne mogoče kak prek naše države. Vogri so se že pogajali, Avstrijci se pa te dni pogajajo z našov državov, štera bi njoj naj dovolila prevažanje blaga po železnici prek Slovenije do Splita. Počasi se zna zgoditi, ka do tudi po našoj železnici prek Murske Soboti i Ormoža prevažali prek do morja.

— Rdeče jagode v kesnoj jeseni. Eden gospod je te dni iz Bohinjske Bele nabral lepi šopek rdečih jagod. Nabral jih je v nedelo pa je že v ponedlek ravno na tiste gore spadno sneg.

— Viherje na vse kraje. V Oceanskom morji so bili velki viherje. Vtopo se je parnik »Kaledonija« z 41 možmi. V Newyorki je divjao grozen viher. Mrtve so tri osebe. Iz Hamiltona pišejo, ka je zadnji viher napravilo do 300 miljon dollarov škode. Na otoki Irland je škode nad 20.000 funtov šterlingov. V Freiburgi že davno ne bilo takše nevihte kak te dni. Tresnolo je v lüteransko cerkev. Blüzi Brača v Dalmaciji se je vtopila rib-

niška ladja. V splitskom pristanišči je viher porušio kopališče Polo.

— Brezalkoholna produkcija, Ljubljana, Poljanski nasip 10/54. pošle vsakomi naročniki Novin zanimivi cenik brezplačno. Pišite itaki po njega, nede Vam žao!

— 50 milijonov dinarov v 40 minutah. Amerikanci majo radi igro »boksanje«. Dva se s pesnicami šturata pod rebra ali kam pride, to je boksanje. Pred par dnevi sta se boksala dva največša v toj meštriji i pri tom zaslužila 50 milijonov din. Plačali so tisti, ki so prišli gledat.

— Špijoni. Belgrajska policija je prišla na sled špijonskoj družbi, štera je delala za komuniste v Rusiji.

Samostalno podporno društvo „SVETI KRIŽ“ v Chicagi Ill.

je jako dobro za prekmurske Slovence i Slovenke. V društvo se sprejmejo moški od 16. do 50., ženske pa od 16. do 45. leta. Vstopnina eden dolar pri sprejemi v društvo, mesečna plačila za društvo eden dolar. Za to plačilo dobi vsaka kotriga ob priliki betega vsaki den eden dolar podpore, za smrtino pa 500 dolarov. Kotrig ma 215, gotovščine 8000 dol. Seje se vršijo vsako drugo nedelo v meseci popoldne ob treh na No 1802 S. Racine Ave.

Odborniki so: predsed.: Štefan Ros, prodpreds.: Ignac Krapec, nadzorni predsed.: Martin Kelenc tajnik: Štefan Hozjan, podtajnik: Martin Horvat, blagajnik: Štefan Jakšič, paziteo betežnih: Mihael Gjörek, računovoditela: Matjaš Grüşkovnjak i Jožef Čurič, paziteo društva: Štefan Vučko, vratar: Ivan Černjavič.

Otvoritveno naznanilo.

Centenemu občinstvu naznanjam otvoritev

BRIVSKEGA SALONA

in česalnega salona za dame v hiši Bratov Heimer, Lendavska cesta 9.

Jamčim za točno, higijensko in solidno postrežbo, ter se priporočam

M. POZAR,
Murska Sobota.

Uprava veleposestva grofa Szapary v M. Soboti

ima iz Šalamonc in Vučje Gomile za voziti drva in les. Plača se od m^s kakor kdo želi v denarju ali v drvah. Vozniki ki hočejo čez celo zimo dobro zaslužiti, naj se zglasijo najkasneje do 6. novembra v veleposestniški pisarni ker izvejo natančnejše podatke. Z vožnjo se lahko prične takoj. Veleposestvo.

Les za rušte

i vsefelé drugo potrebčino po najfalešoj dnevnoj ceni se dobi pri BERGLESZ, JÁNOS cimermeni v Šalamenci.

KMEČKA POSOJILNICA

v MURSKI SOBOTI

r. z. z n. z. uraduje vsako nedelo.

Obrestuje hranilne vloge po 8^oo. Kmečki penezi naj se vložijo v kmečko posojilnico naj služijo kmečkomi ljudstvi.

GOSPODARSTVO.

Sadna letina.

V zadnjem mojem članku z gornjim naslovom sam obljubo, da opišem ešče, kak moramo sad odbirati i shranjivati. V istini povedano, sam ne meo več veselja pisati, kda sam vido, ka je že skoro ves sad pobrani či ravno ešče nezreli. Zaman so bile vse prošnje i žele v tom listi, naj se v pogledi branja i odavanja sada pobogšamo. Namesto bogšega od lansko-ga leta letos ešče hujše. Meli smo zadosta dobro letino za sad, pa nesmo šteli čakati z branjom i odati trgovcom, ki so prišli tudi v pravom časi, pa sada neso več najšli. Naseli smo letos mašetarom i se lovili za vsako kronico. Zato pa je bila letos pri nas cena sada najnižša, štero si moramo misliti. Na mesto, da bi počakali s plemenitim sadom, smo se silili za tri koronice i odavali vseprek za prešo. Le nekaj namali, štero pa je bilo tudi jako slabo pobrano, se je odalo nekoliko bogše. Trgovci, štere smo pozvali, so tudi prišli, pa ne tisti kak lani, nego drugi. Prišli so v časi, kda je največ sada zreloga, v sredini septembra i začetki oktobra. Trgovci so pošilali telegrafične prošnje za več vagonov edne i druge vrste, obetali najvišje cene, pa vse zaman, jabok je ne bilo več. Ka je ne zvozo mašetar za nizko ceno, to je preša združgala. V tom časi, kda naši sosidje tam prek v Ljutomeru, Ormožu i Ptujju nakladajo sad: jaboka i grüške po 3 Din za kg. pa ešče dragše nemamo pri nas več ficka odati. Ali majo mogoče tam prek bogše vrste, so lejko meli bogše vreme? — O ne. v tom pogledi so ednaki z nami! Razložek med njimi i nami je samo to, da oni znajo prav dobro računati na sadoveni pov, dajpustijo sad na drevji tak dugo, da dozori i da pobirajo kak to more biti za trgovino. Trgovce že pridobi blago samo, či je dobro. Zato smo videli med küpci Čehe i Nemce i celo dosta Holandcov. Eden küpec je pri priliki sadne razstave v Ljutomeri pravo, da plača za mašancgera, posebno pa za kanadke po 3—4 Din za kg., ar njemi trbe za Nemčijo več vagonov sada.

S takšim odavanjom jako slabšamo svojo gospodarsko moč i na mesto ka bi se branili nevol, štere nas pritiskavlejo, ešče sami v nje silimo

Ostalo je ešče malo jabok, štere sledkar na drogno odavlejo naše vertinje. Ta jaboka, štera ščemo sledkar dragše odavati, ka letos nede ravno žmetno, moramo dobro i prav shraniti. Prostor gde sad shranjijemo, mora biti zadosta zračen, ne prestühi i čisti. Za shranjivanje sada so ešče pri nas v naši gospodarski razmeraj najbogše pivnice. Na primernom prostori v pivnici postavimo leseno stojalo, štero ma več polic i na police skladamo zdrava süha jaboka edno poleg druge. Či so jaboka trde fajte, zdrava i süha, smemo jaboka skladati na več vrst ali plasti. Tüdi kadi i druge posode so primerne za shranjivanje sada. Pivnico, gde mamo sad shranjeni, moramo večkrat pezračiti, posebno, kda sunce sija. Jako moramo paziti tüdi to, da nagniljeni sad skrbno odeberamo od zdravoga. Kda postane že mrzlo, moramo dobro shrambo zapreti, ka nam nebi jaboka namrznola, le či je lepo, smemo nekoliko

pezračiti. Tak shranjena jaboka se držijo dugo časa. Či mogoče v zimi nihče ne pita za sad, je to znamenje, da za njega ne vejo. V takšem slučaju je pač najbogše, či je zadruga, štera spoküpi menše vnožine sada i je v vekšoj vnožini i z menšimi stroški spravi na trg (plac). V zimi pa je navadno zadosta najmenše oznanilo i trgovci se naskori oglasijo.

Shranjivanje krumpišov.

Zavolo letošnje mokre letine je pridelak krumpičov precu skopi. Vnogi so komaj telko dobili, kak so na sprotoletje posadili. Zato pa je potrebne, da to, ka smo pridelali, kem bogše shranimo. V mokri letinaj najmre krumpiči radi gnilijo. Da preprečimo gniljenje, je potrebno, da krumpiče naprle na zračnom prostori dobro presušimo. Tak posušene moramo dobro prebrati i znositi v süho pivnico. Med sipavanjom moramo, na vsakšo plast potoriti nekolko vapnenoga praha, šteroga dobimo v trgovini z vapnom. Vapno najmre kole klice, štere napravljajo gnilobo.

Cene:

Zrnje: 100 kg. (metercent) pšenice 260 Din., žita 180 Din., ova 150 Din. kukarice 180 Din., ječmena 190 Din., hajdine 200 Din., prosa 215 Din., Živina: Govenska v Ljubljani kg. 7-50—8 Din., teoci 9—10 Din., svinje 12—13 Din. Krma: Sena 60—70 Din., slame 40—60 Din. metercent.

Borza:

1 Dolar 56 Din 44 par, Schiling 7 D. 96 p. Čehoslovaška krona 1 D. 67 p., Nemška zlata marka 13 D. 47 p., Francoski frank 1 D. 70 p., Švicarski frank 10 D. 92 Taljanska lira 2-44 D.

Za 1927. leto

slovenski, vogrski i nemški kalendarji so prišli - v trgovino -

I. HAHN
MURSKA SOBOTA.

Mali oglasi.

KROJAČI in ŠIVILJE!

Kroje (muštre) po najnovejši modi in po poljubnih slikah izdeluje in razpošilja za dame, gospode in otroke KNAFELJ ALOJZIJ strokovni učitelj za krojaštvo Ljubljana, Križevniška ulica 2.

Pintarske pomočnike

sprejme pri prosti hrani stanovanju in perilu FRANC REPIČ, sodarski mojster v Ljubljani, Korošjska ulica 18.

Suhe gobe, jajca:

kupuje vedno po najvišji dnevni ceni trgovina FRANC SENČAR Ljutomer. Velika izbira raznega blaga za jesen in zimo.

Amerikanci in drugi gospodje!!!

Lepa prilika: Hiša enonadstropna na prodaj v mestu Laško pri Celju na glavnem trgu. Dober prostor za gostilničarja, trgovca in druge obrtnike. Tu je tudi letovišče in radiotermalno kopališče. Cena se zve pri lastniku Franc Vrhnjak Laško, šte. 59. pri Celju.

Prekmursko kat. podporno društvo sv. Ivana Krstitela

št. 18. spadajoče pod družbo sv. Družine. Društvo je ustanovljeno 15 septembra 1920. 1. in je najbolše za Prekmurske Slovence in Slovenke v Chicagi. Zavaruje se lahko od 250 do 500 dolarov. Moški in ženske od 16. pa do 55 leta. Deca od 1. leta do 16. Deca plačujejo vsi po ednoj ceni 15 centov na en mesec, a stareši pa po svojoj starosti, či se mladi da notri menje, či stareši več. Seja je vsakšo 4. nedelo v meseci ob 2 vöri popoldne v Cerkvenoj dvorani sv. Štefana, Lincoln, št. po 22. Pl. V slučaju poškodbe član ali članica dobijo za 6 važnejših operacij 75 dol. za zgübo ednoga oka 100 dol. za 2 oke 250 dol. tak ravno za roko ali nogo či je več nej za delo. Za 4 prste na roki ali na nogi 50 doll. Odborniki so: predsednik Andrej Glavač, 1844. W. 22. Pl. podpredsednik Martin Gabor, tajnik Štefan Pojs 1929 W. 22 Pl. blagajnik Ivan Denša 2730 Arthington št., zapisnikar Matjaš Hajdinjak, nadzorniki: John Horvat, Mihal Haklin, Frank Jörkiš, društveni voditeo Janoš Hren, vratar Št. Majcen

Pri

JOŽEFU FENOS, mizarskem mojstru na CANKOVI se dobijo fino izdelane škrinje vsake velikosti, kak tüdi vse pripadajoče potrebčine po najsolidnejšoj ceni.

RAZGLAS.

Podpisano županstvo naznanja, da se bode občinski lov v Gor. Lendavi dajal v zakup za dobo 6 let in 3 mesece. Od 1. januarja 1927. do 31. marca, 1933. Dražba (licitacija) se bo vršila dne 20 nov. 1926. ob 14 uri v občinskem uradu Gor. Lendava.

Licitacijski pogoji so na vpogled vsakomi v občinskem uradu.

Županstvo občine
GORNJA LENDA.

Naročnina ino oglasi se sprejemajo za „Novine“ pri

I. HAHN trgovina s papirjem, s pisarniškami in šolskimi potrebčini. Prekmurska tiskarna v Murški Soboti.	ERDOŠI BARNABAŠ trgovci z papirrom igračami v Murški Soboti št. 180. poleg rim. kath. cerkvi ino pošte.
---	---

Imam za prodati mlin

z valeki (hengeri), žago prešo za olje delati, edno mlatilnico. Na mlini je sploj voda. 14 oralov zemle, poslopjom, 2 konja, 8 glav govenske živine, 20 svinj. Poceni odam za volo družin:—: skih razmer. :—:

ANTON FASCHING,
ŽEPOVCI šte. 52.

Vljudno naznanjam vsem p. n. interesentom, da imam v zalogi šolske tiskovine in knjige

za gimaazijo in vse osnovne šole v Prekmurju. — Gg. profesorjem, učiteljem in trgovcem s knjigami priznavam 10%—ni popust pri večjem naročilu.

Priporočam se

I. HAHN

trgovina s papirjem in knjigami
v MURSKI SOBOTI.

HRANILNICA IN POSOJILNICA

v ČRENŠOVCIH.

r. z. z n. z. uraduje vsako nedelo ino svetek.

Obrestüje hranilne vloge (navadne) po 8%⁰. Vezane vloge proti šest mesečnoj odpovedi od 5000 Dinarov navše pa po

8¹/₂ 0⁰

Stanje vlog je že 2 milijona Dinarov

Kmetski penezi se naj vložijo v kmetske hranilnice i naj služijo v hasek našemi kmetskomi ljudstvi. Zavüpajte nam peneze, za štere dobro stojijo naši kmetje z vsov svojov vrednostjov, ka večim sirotam je lahko posodimo na fal interes.